

ارتباط رجعت با درخواست مردگان

کلیدواژه: مرگ، رجعت، برزخ.

پرسش: خدای متعال، تقاضای بازگشت عده‌ای را هنگام مرگ رد می‌کند. چگونه می‌توان پذیرفت که پس از مرگ باز گردند؟

فهرست مندرجات

- ۱ - تفاوت رجعت و آرزوی کافران
  - ۱.۱ - از سرگیری عمل
  - ۱.۲ - اراده کننده در رجعت
  - ۱.۳ - مجازات کافران
  - ۱.۴ - هدف رجعت
- ۲ - پانویس
- ۳ - منبع

تفاوت رجعت و آرزوی کافران

قرآن کریم می‌فرماید:

«حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمُ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ»^[۱] چون مرگ به یکی از آنان رسد، می‌گوید: «پروردگارا! مرا برگردان تا کارهای شایسته‌ای که ترک کرده‌ام، به جا آورم». هرگز! این سخنی است که وی می‌گوید و در جلوشان برزخی است تا روزی که مبعوث شوند».

قرآن، ادعای درخواست کنندگان بازگشتن را تکذیب می‌کند و می‌فرماید:

«وَلَوْ رَدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ»^[۲] و اگر هم باز گردانده شوند، قطعاً به آنچه از آن منع شده بودند، بر می‌گردند و آنان دروغگویند». میان رجعت اصطلاحی و این آرزوی کافران، دست‌کم، چهار تفاوت وجود دارد:

← از سرگیری عمل

یک. درخواست بازگشت کافران به هنگام مرگ، برای از سرگیری عمل است؛ اما رجعت کافران در **آخر الزمان**، برای عمل نیست و هیچ فرصتی برای اصلاح اعمال به آنان داده نمی‌شود. حتی اگر کافران بخواهند آن زمان ایمان بیاورند، این ایمان، مفید نیست؛ زیرا به فرموده قرآن: «يَوْمَ تَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ بَرِيكٍ لَا يَنْفَعُ تَفْسُاَ اِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ اٰمَنَّا مِنْ قَبْلُ اَوْ كَسَبَتْ فِى اِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلْ اِنْتَضِرُوا اِنَّا مُنْتَظِرُونَ»^[۳] روزی که برخی نشانه‌های خدا آشکار شوند، ایمان کسی که پیش از آن، ایمان نیاورده، یا به هنگام ایمان، کار نیکی انجام نداده است، برای او سودی نخواهد داشت. بگو: چشم به راه باشید، ما نیز چشم به راهیم!». ظهور امام مهدی (علیه السلام)، یکی از آیات پروردگار است که پس از آن، دیگر ایمان کافران، پذیرفته نخواهد شد. بر این موضوع در تعدادی از احادیث اسلامی، تأکید گردیده است.

← اراده کننده در رجعت

دو. اراده کننده در رجعت، خداوند است؛ اما درخواست بازگشت کافران، از سوی خود آنهاست. به عبارت دیگر، در هنگام دیدن نشانه‌های مرگ، کافران می‌خواهند فرصتی دیگر باره بیابند تا شاید در زندگی **دنيا** کاری نیک کنند و توبه‌ای برای آخرت برچینند؛ اما در رجعت، آنان هیچ تمایل به بازگشت ندارند؛ زیرا در این بازگشت، فرصتی برای عمل ندارند؛ بلکه به هدفی دیگر باز گردانده می‌شوند.

← مجازات کافران

سه. هدف در رجعت، مجازات کافران است؛ اما هدف کافران از تقاضای بازگشت به دنیا در هنگام دیدن نشانه‌های مرگ، رهایی از مجازات **برزخ** و **آخرت** است.

← هدف رجعت

چهار. در تحقق هدف رجعت، تخلفی نیست؛ ولی در تحقق هدف کافران، تخلف هست؛ یعنی آنان **دروغ** می‌گویند و چنان‌که قرآن می‌گوید، اگر باز گردند، به وعده‌هایشان عمل نمی‌کنند.

پانویس

- ۱. ↑ مؤمنون/سوره ۲۲، آیه ۱۰۰.
- ۲. ↑ انعام/سوره ۶، آیه ۲۸.
- ۳. ↑ انعام/سوره ۶، آیه ۱۵۸.

منبع

